

LÆSE- GUIDE

LÆRE
MIDDEL
DK

TIL ARTIKLEN: **Lærervejledningens funktion i en nutidig lærerpraksis**

Af Lone Nielsen, Marianne Oksbjerg, Sofie Esmann Busch, Dorte Carlsen
& Stig Toke Gissel

02

HVAD KAN DU BRUGE ARTIKLEN TIL?

Artiklen giver dig indsigt i læreres perspektiver på lærervejledninger til didaktiske læremidler i danskfaget. Du kan bruge artiklen til at forstå, hvilke forventninger og behov lærere har til lærervejledninger i deres daglige praksis. Dette inkluderer, hvordan lærere bruger lærervejledninger i forskellige faser af deres arbejde, såsom inspiration, årsplanlægning, forløbsplanlægning og gennemførelse af undervisning. Artiklen belyser også diskrepansen mellem, hvad forskere anser for at være den optimale lærervejledning, og hvad lærere rent faktisk efterspørger. Derudover præsenterer artiklen resultaterne af et designbaseret forskningsprojekt, som undersøger, hvordan man kan designe lærervejledninger, der både imødekommer lærernes umiddelbare behov og understøtter deres fagdidaktiske refleksion.

HVAD ER DET FOR EN SLAGS ARTIKEL?

Du skal læse en artikel, der er en empirisk funderet forskningsartikel, der anvender en designbaseret forsknings-tilgang. Det betyder, at artiklen undersøger et praktisk problem – designet af brugbare og kompetenceudviklende lærervejledninger. Forfatterne har indsamlet empiriske data gennem kvalitative semistrukturerede interviews med fem dansklærere og efterfølgende afholdt en workshop, hvor lærerne evaluerede konkrete bud på lærervejledningsdesign i form af prototyper, som forfatterne havde udviklet. Artiklen analyserer disse data for at identificere lærernes behov og ønsker til lærervejledninger og udvikler på baggrund heraf otte kendetegn for en lærervejledning, som lærerne efterspørger.

03

CENTRALE BEGREBER

Lærervejledning

En brugstekst rettet mod lærere, der følger med et didaktisk læremiddel og har til formål at instruere læreren i brugen af læremidlet samt potentielt virke fagligt udviklende og lægge op til refleksion.

Didaktiske læremidler

Læremidler der skabes med henblik på undervisning og designes med øje for den didaktiske brugssituation, så læreren støttes i didaktiske grundfunktioner som målfastsættelse, indholdsvalg, metodisk tilgang, tilrettelæggelse af aktiviteter, organisering og evaluering.

Educative curriculum materials

Læremidler, der ikke kun understøtter elevernes læring, men også lærerens læring og udvikling.

Designbaseret forskning

En forskningsmetode, der sigter mod at generere teori gennem udvikling og test af konkrete løsninger på problemer i praksis i samarbejde med praktikere.

Dirty prototypes

Udkast til mulige løsninger (i dette tilfælde lærervejledningsdesign), der bruges til at teste ideer og få feedback fra brugerne (lærerne).

ARTIKLENS OPBYGNING

Strukturen for artiklen er overordnet knyttet til de forskellige faser i et designbaseret forskningsprojekt, hvor formålet er at udvikle løsninger på konkrete problemer i praksis gennem iterative design- og testprocesser i samarbejde med praktikere. Artiklen følger denne struktur:

Identifikation af problemet

Artiklen indledes med at identificere et centralt problem i den nutidige lærerpraksis: uoverensstemmelsen mellem forskernes syn på og lærernes behov for lærervejledninger. Afsnittet "Lærervejledninger: Status og forskning" understøtter denne problemidentifikation ved at kortlægge eksisterende forskning og påvise diskrepansen. Dette etablerer behovet for at undersøge lærernes perspektiver direkte.

Inddragelse af lærernes perspektiver

For at forstå problemet fra praktikernes synspunkt beskriver afsnittet "At udvikle sammen med lærere – metodiske greb" detaljeret, hvordan fem dansklærere med forskellig erfaring er blevet inddraget gennem semistrukturerede interviews (Fase 1) og en efterfølgende workshop (Fase 2). Afsnittet "Hvordan bruger lærere lærervejledninger?" præsenterer resultaterne fra de indledende interviews, hvor lærernes erfaringer, brug og ønsker til lærervejledninger afdækkes. Sammenfatningen af lærernes behov findes i afsnittet "Hvad efterspørger lærere fra en lærervejledning?".

Udvikling af konkrete bud på løsninger (Prototyper)

På baggrund af de indsamlede indsigter fra lærerinterviewene beskriver afsnittet "Fra interviews til udvikling af dirty prototypes", hvordan forskergruppen udviklede en række "dirty prototypes", som repræsenterede forskellige bud på,

05

hvordan lærervejledninger kunne designes for at imødekomme lærernes behov i forskellige faser af deres arbejde.

Test og evaluering af løsninger ved workshop med lærerne

Afsnittet "Analyse af workshop" beskriver selve workshoppen (Fase 2), hvor de fem deltagende lærere blev præsenteret for og diskutererede prototyperne. Lærernes vurderinger af prototypernes indhold og form blev analyseret for at identificere de mest lovende designelementer. Afsnittet "Hvad efterspørger lærere?" opsummerer de otte centrale kendetegn ved en brugbar lærervejledning, som er resultatet af denne iterative proces med lærerinddragelse og prototypeevaluering.

Formulering af konklusioner og implikationer for fremtidig design og forskning

Endelig diskuterer afsnittet "Diskussion" resultaterne i en bredere kontekst og reflekterer over, hvordan lærervejledninger kan designes for at understøtte lærernes fagdidaktiske dømmekraft. Artiklen afsluttes med en "Konklusion", der sammenfatter de vigtigste indsigter fra undersøgelsen og peger på perspektiver for videre forskning inden for design af lærervejledninger i forskellige fag.

HVAD FINDER FORFATTERNE UD AF?

Forfatterne fandt, at lærernes brug af lærervejledninger varierer i forskellige faser af deres arbejde: inspirationsfasen, årsplanlægningsfasen, forløbsplanlægningsfasen og gennemførelsesfasen. På baggrund af undersøgelsen identificerede forfatterne otte kendetegn ved en lærervejledning, som lærerne efterspørger:

- 1) Muligheden for et hurtigt overblik over forløbet.
- 2) Dette inkluderer et overblik over hvilke tekster og teksttyper, der indgår i forløbet.
- 3) Konkretiseringer, for eksempel i form af billeder af elevprodukter, opleves som meget hjælpsomt.
- 4) Modellering, for eksempel af teksttolkninger, kan være en støtte.
- 5) Støtte til øget differentiering af undervisningen.

Både konkretisering, modellering og tematiseret differentiering understøtter et mere overordnet ønske om, at 6) teori forbindes til praksis på en måde, hvor praktiske eksempler er tæt på forløbet, mens teoretisk uddybning er tilgængelig via klik eller links (7) differentierede lærertilbud).

- 8) Lærerne efterspørger flere og forskellige fagdidaktiske veje i lærervejledningen.

07

Gå til YouTube-kanal

BLIV KLOGERE

Find video-explainers på begreber, som er nyttige at kende til, når du læser forskningsartikler.

Du finder alle videoer på vores [YouTube-kanal](#) og på [Learning Techs hjemmeside](#).